

Estetski pečat pandemije

Ingrid Türk-Chlapek, Pelzverkehr

Do prihodnje sobote bo na različnih prizoriščih v Celovcu potekal peti festival sodobnega plesa in performansa

Ingrid Türk-Chlapek je umetniška vodja celovškega festivala Pelzverkehr, ki spremlja slovensko plesno sceno že desetletja. Najprej jo je spoznala kot novinarka, nato je ustanovila festival, kar dojema kot razširitev in nadaljevanje svojega dela. Peti festival sodobnega plesa in performansa bi lahko označili za umetniško intervencijo regije Alpe-Jadran, ki povezuje Slovenijo, Italijo in Avstrijo.

ANDREJA KOPAČ

Kako se je začel festival Pelzverkehr in kakšna je vaša vloga pri tem?

Festival se je razvil iz serije gostujočih sodobnoplesnih predstav kulturnega oddelka mesta Celovec, ki sem jih izbrala med letoma 2014 in 2015. Ko je mesto leta 2015 ukinilo serijo gostovanj zaradi varčevalnih ukrepov, sem pretvorila format v festival *Pelzverkehr*, kate-rega prva izdaja je bila leta 2016. V manjših mestih ljudje težko dobijo vpogled v specifično polje, kot je ples, vedno me je tudi zanimalo, kako je festival povezan s mestom, z regijo, in da je dostopen vsem socialnim skupinam.

Kaj bi poudarili o letošnji izdaji?

Letos je pomembna mešanica lokalnega in mednarodnega, saj gostujejo predstave iz Avstrije, Italije in Slovenije, ki dajo obiskovalcem vpogled v trenutne smernice sodobnega plesa in performansa. Ljubitelji plesa lahko tako spoznajo lokalno urbano plesno sceno in skupnost tanga. Zanima me povezovanje različnih plesnih skupnosti v lokalnem okolju, da začnejo komunicirati druga z drugo, da jim omogočim drugačno predstavljanje in dosežem različno občinstvo. Menim, da ima vsaka skupnost v sebi neki agilen, svež, sodoben način izražanja.

Kako ste sestavili program glede na zdravstvene ukrepe in svojo vizijo?

Treba je vključiti široko paleto sodobnih plesnih izrazov; tako gibalno naravnane formate kakor abstraktna in konceptualna dela

z obsežnimi in provokativnimi temami pa tudi zabavnimi. Pomembno je, da so dela družbeno relevantna, da naslavljajo skupnost. Pri gostujočih predstavah se osredotočam na regijo Alpe-Jadran, kar je logično tudi zaradi geografske lege Celovca. Menim, da so vse tri plesne scene zelo živahne. Ni mi treba leteti na Kitajsko ali v Kanado, da vidim nekaj zanimivega. Seveda bi bilo lepo pripeljati kaj od tam, a si tega po eni strani ne morem privoščiti, po drugi pa sem zavezana skupnosti. Iz Avstrije vedno povabim plesne ustvarjalce, ki so na primer odrasčali na Koroškem. Pomembno se mi zdi, da občasno sodelujem pri njihovem umetniškem razvoju in jim omogočim vidnost. Ena od takšnih je plesalka in koreografinja Sophia Hörmann, ki bo na festivalu prikazala delo *Glowing current moods*. Zaradi omejenih sredstev moram izbirati predstave manjših formatov, na tem področju je veliko kakovostnih del, a sem tudi zelo vesela, da v letošnji izdaji sodeluje plesalec in koreograf Milan Tomášik s kvintetom *Fight Bright* in da bodo obiskovalci lahko videli koreografske finese in estetske posebnosti, ki jih na odru ustvari peterica plesalcev.

Poleg Milana Tomášika vključujete še dve slovenski produkciji, Matijo Ferlina in Ano Pandur. Lahko malo več poveste o tem?

Koreografija Milana Tomášika je zanimiva, gibalno usmerjena, gibko oblikovana in skupinska, združuje klasičen in sodobni pristop, ne da bi pri tem izgubil družbeno noto. Predstava *Fight Bright* se ukvarja z alternativnimi načini boja in uničenja. Plesalec in koreograf **Matija Ferlin** je povratnik. Leta 2015 je v Celovcu prikazal predstavo *Sad Sam Lucky*, leta 2018 pa je gostoval na festivalu *Pelzverkehr* s *Staging a Play: Steklena menažerija*. Letos prikazujemo naslednji del trilogije: *Staging a Play: Antigona*. Menim, da Ferlinov izjemni pristop h kombiniranju literarnih besedil s koreografijo zanimivo premika

meje sodobnega plesa in koreografije. Ana Pandur počne nekaj podobnega v predstavi *Firebird*, a povsem drugače, tako, da kombinira flamenko s težkometalno glasbo. Ana Pandur prav tako že nekaj let poučuje v Celovcu, zato je logično, da jo končno predstavi mo na odru.

Tudi sami ste precej aktivni na slovenski plesni sceni; redno se udeležujete festivalov Front@ in platforme Gibanica. Kaj bi lahko rekli o slovenski plesni sceni?

Med letoma 2008 in 2018 sem redno pisala kot svobodna plesna novinarka za časnik *Kleine Zeitung* na Koroškem ter za plesna portala v Avstriji in Nemčiji, www.tanz.at in www.tanznetz.de. V tem kontekstu sem redno potovala v Slovenijo, zlasti v Ljubljano, da bi videla dogodke in poročala o njih. Kljub temu težko rečem karkoli splošnega o slovenski sceni, saj je precej raznolika. Že v času novinarske dejavnosti sem jo spoznala kot živahno, široko in zelo profesionalno. Mislim, da se ljudje na Koroškem ne zavedajo, kako blizu njih se dogaja vznemirljiv ples. Po drugi strani se zavedam, koliko je znižanje financiranja plesa in plesnih nastopov v Sloveniji v zadnjih letih okrnilo to dejavnost.

Kaj lahko rečete o avstrijski plesni sceni?

Trenutno je vse okrnjeno zaradi ukrepov v zvezi s covidom-19. Med karanteno so mnogi prešli na splet, mnogi poskušajo nadaljevati svojo dejavnost skladno z varnostnimi predpisi. So prekamni časi, sem prepričana, da bo pandemija vtisnila estetski pečat, ki bo šel onkraj širitve digitalnih formatov.

Kakšna je za vas vloga festivala med dvema državama? Kako ga spremlja občinstvo?

Ne počutim se, da delujem med dvema državama, ampak v trikotniku, ki ga sestavljajo Avstrija, Italija in Slovenija. Most do Slovenije je tesen tudi zato, ker na Koroškem obstaja dvojezično pre-

bivalstvo. Vloga umetniške vodje plesnega festivala je dati lokalnim prebivalcem vpogled v sodobni ples in performans. Na topografijo Celovca se odzivam tako, da se dogodki odvijajo na različnih lokacijah. Zlasti obsežen program bo v soboto, 26. septembra, tako da se spleča nadgraditi potovanje z obiskom festivala, naj gre za Koroško, Štajersko, Severno Italijo ali Slovenijo.

V katero smer si želite peljati festival oziroma katera imena bi še radi povabili?

Rada bi, da bi bil *Pelzverkehr* bolje finančno podprt, da bi lahko vzpostavili ustrezno strukturo. Nimamo svoje pisarne, nimamo redno zaposlenih. Festival je financiran s subvencijami mesta Celovec, dežele Koroške in Avstrijske zveze, a smo kljub temu kronično podhranjeni. Vsako leto sprti se odločim, ali in kako naprej, saj je zelo naporno vse delati sam. Rada bi vzpostavila stabilne pogoje za

to, da bo lahko v prihodnje ekipa ljudi nadaljevala moje delo. Poleg tega bi rada nadaljevala in poglobila zastavljeno pot. Ne gre za povečanje obsega festivala, ampak za večjo kakovost. Upam tudi, da bom lahko nadaljevala številna sodelovanja, na primer z Mestnim gledališčem v Celovcu. Seveda bi bilo lepo povabiti manjkajoči del trilogije **Matije Ferlina** *Staging a Play: Tartuffe*, velikega, odličnega dela v izvedbi Zagreb Dance Company.

Kako vidite vlogo sodobnega plesa v kulturnem in izobraževalnem kontekstu?

Kakšno zahtevno vprašanje! Sodobni ples ima zelo veliko vidikov. Refleksivni pristop k sodobnemu plesu v smislu povezanosti telesa in uma mi zelo veliko pomeni, kar zadeva tako vprašanje izvajalca kot gledalca. Poleg tega je neverbalno v sodobnem plesu izjemen potencial za izmenjavo idej, ki poteka prek jezikovnih ovir.

»Ne počutim se, da delujem med dvema državama, ampak v trikotniku, ki ga sestavljajo Avstrija, Italija in Slovenija.«

»Trebaja vključiti široko paleto sodobnih plesnih izrazov; tako gibalno naravnane formate kakor abstraktna in konceptualna dela z obsežnimi in provokativnimi temami pa tudi zabavnimi.«

Utrinek iz predstave *Fight Bright* FOTO STANISLAV DOBAK

Ingrid Türk-Chlapek združuje ustvarjalce treh držav. FOTO ISIMEKHAI